

УДК 811.111'37:81'42:070

DOI:<https://doi.org/10.31861/gph2024.850-851.139-146>

THE IMPLICIT CONTENT OF KAMALA HARRIS'S AND JOE BIDEN'S
POLITICAL DISCOURSES

ІМПЛІЦИТНИЙ ЗМІСТ ПОЛІТИЧНИХ ДИСКУРСІВ
КАМАЛИ ХАРРІС ТА ДЖО БАЙДЕНА

Наталія СУНЬКО¹, Валерія ІЛАШ²

¹кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри лінгвістики та перекладу
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
n.sunko@chnu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0002-5237-9361>

²магістр кафедри лінгвістики та перекладу
факультет іноземних мов
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
ilash.valeriia@chnu.edu.ua
<https://orcid.org/0009-0005-9794-7368>

The speech of participants in any discourse, particularly political discourse, contains both explicit and implicit meanings. Political discourse is characterized by its ambiguity, making the correct interpretation of the messages conveyed by politicians — implicatures (“what is left unsaid”) — a challenging task. This requires the establishment of unwritten communicative rules according to which the speaker must avoid both excessive brevity and unnecessary verbosity. Still, politicians use implicatures as a strategy to influence the electorate, deliberately resorting to ambiguity in their speeches. However, this strategy does not always yield desired results, as the reactions within the discourse, particularly from the media and political circles, may distort the original meaning of what was said. This highlights the relevance of analyzing the implicit information derived from the political discourses of Joe Biden and Kamala Harris at various stages of their careers. The study examines quotations from their political speeches, addresses, and interviews, as well as the editorial content from the New York Times, The Washington Post, The Economist, and other leading American publications from 1987 to 2024.

The theoretical foundation for the practical implementation of the research area is the theory of implicature proposed by English philosopher Herbert Paul Grice, who also formulated the principles of effective communication within the framework of the so-called Cooperative Principle. A harmonious synthesis of the maxims of the Cooperative Principle with implicit meanings is necessary for reaching mutual understanding between the speaker and the listener, which is particularly relevant for political discourse.

As a result of the study, based on Grice's theory of implicatures, violations of the maxims of the Cooperative Principle were analyzed in the political discourses of Joe Biden and Kamala Harris. It was found that such violations, identified through stylistic devices (euphemisms, metaphors, allusions, hints, etc.), generate implicit meanings that influence the audience's

¹⁵ Сунько Н., Ілаш В. Імпліцитний зміст політичних дискурсів Камали Харріс Та Джо Байдена. *Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Германська філологія*. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. Вип. 850-851. С. 139-146. DOI: <https://doi.org/10.31861/gph2024.850-851.139-146>.

perception. The study demonstrated how Grice's theory of implicatures is applied in real political communication contexts, based on context, background knowledge, and historical background, which contributes to the development of discourse analysis, pragmatics, and political linguistics, while also potentially finding practical applications in media analysis, critical thinking, and rhetoric.

Key words: *communicative implicatures, maxim of quality, maxim of quantity, maxim of relevance, maxim of manner, implicit information, Biden, Harris, Cooperative Principle.*

Мовлення учасників будь-якого дискурсу, а особливо політичного, містить як експліцитні, так і імпліцитні смисли. Політичний дискурс вирізняється своєю неоднозначністю, тому правильне тлумачення посилів, висловлених політиками – імплікатур («what is left unsaid») – часто є складним завданням, що вимагає встановлення неписаних комунікативних правил, згідно з якими мовець повинен уникати як надмірної лаконічності, так і зайвої багатослівності. Водночас політики використовують імплікатури як стратегію впливу на електорат, свідомо вдаючись до неоднозначності у своїх промовах. Однак така стратегія не завжди приносить бажаний результат, оскільки реакції дискурсу, зокрема медіа та політичних кіл, можуть спотворювати первісний зміст сказаного. Це визначає актуальність аналізу імпліцитної інформації, виведеної з політичних дискурсів Джо Байдена та Камали Харріс на різних етапах їхніх кар'єр. У рамках дослідження було розглянуто цитати з політичних промов, виступів та інтерв'ю цих політиків, а також публіцистику видань *The New York Times*, *The Washington Post*, *The Economist Times* та інших провідних американських видань з 1987 по 2024 роки.

Теоретичним фундаментом для практичного втілення обраної сфери дослідження стала теорія імплікатур англійського філософа Герберта Пола Грайса, який, окрім того, визначив принципи ефективного спілкування у межах так званого Принципу Кооперації. Гармонійний синтез максимуму Принципу Кооперації з імпліцитними смислами є необхідним для досягнення порозуміння між адресантом та адресатом, що особливо актуально для політичного дискурсу.

У результаті дослідження, на основі теорії імплікатур Герберта Пола Грайса проаналізовано порушення максимуму Принципу Кооперації у політичних дискурсах Джо Байдена та Камали Харріс. Виявлено, що такі порушення, втілені у стилістичних прийомах (евфемізми, метафори, алюзії, натяжки тощо), породжують імпліцитні значення, які впливають на сприйняття аудиторії. У рамках дослідження було продемонстровано, як сформульована Гербертом Полом Грайсом теорія імплікатур застосовується у реальних умовах політичної комунікації на основі контексту, фонового знання, історичного бекграунду, що сприяє розвитку дискурс-аналізу, прагматики та політичної лінгвістики, а також потенційно знаходить практичне втілення у сфері медіа-аналітики, критичного мислення й риторики.

Ключові слова: *комунікативні імплікатури, максима якості, максима кількості, максима релевантності, максима манери, імпліцитна інформація, дискурс реагування, Байден, Харріс, Принцип Кооперації.*

I. ВСТУП

Основним дослідником та засновником теорії імплікатур є англійський філософ Герберт Пол Грайс, який, окрім цього, визначив сферою свого наукового інтересу і фундаментальні принципи ефективного спілкування, гармонійний синтез яких із імпліцитними смислами є необхідним для порозуміння адресанта й адресата.

Автор теорії імплікатур у своїй статті «Logic and Conversation» виділяє два її види: конвенційну й неконвенційну. Конвенційна (комунікативна, розмовна) імплікатура – conversational implicature – входить у значення слів і речень, у той час як неконвенційна

тлумачиться залежно від контексту (Grice, 1989). Грайс не розкриває і не деталізує конвенційну імплікатуру, акцентуючи увагу на комунікативній.

Загальна схема комунікативного імплікативного виведення така: *«Він сказав, що p ; у той же час немає підстав вважати, що він не дотримується постулатів Принципу Кооперації; він не міг сказати p , якщо б не мав на увазі q ; він знає (і знає, що я знаю, що він знає), що я можу досягнути необхідність вважати, що він думає q ; він хоче, щоб я подумав – або хоча б хотів дозволити мені думати – це q : отже, він імплікував, що q »* (Grice, 1989).

Комунікативні імплікатури наділені певними особливостями, які відрізняють їх від інших імплікатур. Ці особливості визначив Грайс, а пізніше Дж. Лайонз та С. Левінсон доповнили його.

Метою статті є встановлення імпліцитного змісту політичних дискурсів Джо Байдена та Камали Харріс на основі теорії імплікатур Герберта Пола Грайса.

Матеріалом дослідження стали мультимодальні тексти, зокрема скрипти та відео політичних промов, скрипти інтерв'ю Джо Байдена та Камали Харріс, а також тексти журналістських статей із видань The New York Times, The Washington Post, The Economist Times та ін. з 1987 по 2024 рік. У рамках дослідження було проаналізовано 36 мультимодальних текстів та 114 вибраних із них цитат.

Актуальність теми полягає у необхідності здійснення дослідження змісту виведеної ЗМІ та політичними колами імпліцитної інформації публічних висловлювань Джо Байдена та Камали Харріс на різних етапах їх кар'єри. Оскільки зведення висловлювань політиків до конвенційного, буквального значення нівелює їх комунікативну діяльність у політичному полі, проведення дослідження дозволяє досягнути основні лейтмотиви дискурсу провідних американських політиків, найбільш часто застосовувані ними стратегії й тактики впливу на аудиторію, мовленнєві способи дискредитації опонентів та донесення власного політичного порядку денного і наряду діяльності.

II. РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОБГОВОРЕННЯ

1. КОМУНІКАТИВНІ ІМПЛІКАТУРИ ЯК ЛІНГВІСТИЧНЕ ЯВИЩЕ ЗА Г. П. ГРАЙСОМ

Вважаємо, що комунікативні імплікатури як лінгвістичне явище, яке важко пояснити з точки зору формальної семантики і логіки, є більш актуальним і широким предметом для дослідження, ніж імплікатури конвенційні. Вони наділені певними особливостями, залежать від контексту висловлення, а не від буквального значення і зовнішнього вираження мовленнєвого акта.

Так, Грайс у своїй роботі обґрунтовує, що адресант і адресат можуть розуміти один одного, оскільки обидва, спираючись на здоровий глузд, можуть досягнути спільні цілі розмови і способи досягнення цих цілей, оскільки будь-який словесний обмін обмежується мовою, доступною і зрозумілою учасникам (Grice, 1989).

Із цієї тези випливає Принцип Кооперації, сформуований Гербертом Полом Грайсом. Мета або напрям мовленнєвої взаємодії можуть бути задані як експліцитно на початку розмови, так і в процесі самого спілкування. Мета розмови може бути явною і зрозумілою, а може бути і розмитою, коли, як вказує Грайс, учасники розмови користуються широкою «свободою слова». У будь-якому випадку така нормальна мета діалогу виключає необхідність зазначення і так зрозумілого для обох співрозмовників, оскільки протилежне є комунікативно недоречним. У цьому і полягає Принцип Кооперації. Грайс зазначає: *«Твій комунікативний внесок на цьому кроці діалогу має бути таким, якого вимагає спільно визначена мета (напрям) цього діалогу. Цей принцип можна назвати Принципом Кооперації»* (Grice, 1989). Принцип Кооперації складається із чотирьох основних максим або так званих субпринципів:

I. Максима кількості (повноти інформації):

«Твоє висловлення має містити не менше інформації, ніж вимагається»;

«Твоє висловлення не повинне містити більше інформації, ніж вимагається».

Не дивно, що у політичному дискурсі ця максима часто порушується, навмисно і ненавмисно, як для донесення прихованого меседжу, так і для введення в оману і спотворення реального стану речей. В ідеалі дотримання субпринципу кількості сприятиме прозорості політичного дискурсу і однозначності трактувань політичних промов, що на практиці є неможливим. Грайс, вважаючи максиму кількості найважливішою, зазначає, що *«зайва інформація здатна вводити в оману, викликає запитання та думки, які не стосуються справи, викликає побічний ефект, коли слухач виявляється збитим з пантелику через те, що він передбачив наявність якоїсь особливої мети, особливої смислу в переданні зайвої інформації»* (Grice, 1989).

II. Максима якості:

«Намагайся, щоб твоє висловлення було істинним»;

«Не кажи того, що вважаєш хибним»;

«Не кажи того, для чого у тебе немає достатніх підстав» (Grice, 1989).

Дані постулати постійно стають предметом нехтування у політичному дискурсі, який по своїй природі передбачає бажання політика модифікувати сприйняття адресата на власний лад, переконати його у істинності власне своєї позиції, закріпивши таким чином свій авторитет та позитивний імідж. Безумовно, не кожне висловлювання – істинне, але навіть неістинне висловлювання може стати ефективним засобом впливу на аудиторію, наприклад, у разі якщо політик має намір дискредитувати свого опонента. Тактика дискредитації, власне, є навмисним порушенням максими якості, що може виражатися у гіперболі, іронії, літоті тощо.

III. Максима релевантності:

«Не відступай від теми» (Grice, 1989). Цей постулат передбачає неможливість зміщення уваги та акцентів під час мовленнєвого акту, що стосується конкретного предмету. Порушення цієї максими часто застосовується політиками, коли вони не бажають відповідати на незручні/провокаційні/неоднозначні запитання.

IV. Максима способу (манери):

«Уникай незрозумілих висловів»;

«Уникай неоднозначності»;

«Будь лаконічним (уникай багатослів'я)»;

«Будь організованим» (Grice, 1989).

Зазначені постулати вказують, що не тільки зміст, а й манера сказаного впливає на рівень взаєморозуміння між адресантом і адресатом. Неоднозначність, двозначність або багатослівність можуть розсіяти увагу, відволікти від дійсного стану речей, ввести в оману. Надмірна лаконічність зі свого боку теж спотворює сприйняття (Бацевич Ф.С., 2004).

Мовець так само може дотриматися однієї або кількох максим, уникнути дотримання однієї або кількох максим, навмисно порушити максиму, що породжує розмовну імплікатуру. При цьому розмовну імплікатуру можна вивести за допомогою врахування адресатом наступних інформаційних компонентів:

- конвенційне значення слів, що використовуються у висловлюванні;
- Принцип Кооперації та його максими;
- контекст, у якому перебувають суб'єкти дискурсу або якого стосується предмет розмови;
- інші фонові знання;
- факт, що інформація, яка доноситься, доступна усім учасникам комунікації, і наявне взаємне усвідомлення того, що це так.

Сутність викладеного дає підстави стверджувати, що врахування Принципу Кооперації у політичному дискурсі є одним із фундаментальних компонентів ефективної взаємодії адресанта й адресата. Порушення однієї або кількох його максим може бути ненавмисним, а може бути і цілеспрямованою стратегією, до якої вдаватиметься політик з метою впливу на аудиторію. Одночасно політик як професійний діяч повинен усвідомлювати, що нехтування ним вище зазначеними постулатами може викликати наявність уточнювальних запитань або ж може призвести до непорозумінь і спровокувати негативну оцінку його неоднозначних комунікативних посилів у дискурсі реагування.

Таблиця 1.

Основні максими Принципу Кооперації Грайса як засада ефективної комунікації

Максима кількості (повноти інформації)	«Ваше висловлення має містити не менше інформації, ніж вимагається». «Ваше висловлення не повинне містити більше інформації, ніж вимагається».
Максима якості	«Намагайтеся, щоб ваше висловлення було істинним». «Не кажіть того, що вважаєте хибним». «Не кажіть того, для чого у вас немає достатніх підстав».
Максима релевантності	«Не відступайте від теми».
Максима способу (манери)	«Уникайте незрозумілих висловів». «Уникайте неоднозначності». «Будьте лаконічними (уникайте багатослів'я)». «Будьте організованими».

Викладені вище максими Принципу кооперації Грайса, згідно з його теорією імплікатур, повинні бути дотримані під час будь-якої мовленнєвої взаємодії. Вони є основоположними, у тому числі для політичного дискурсу.

2. СПОСОБИ ВИРАЖЕННЯ ІМПЛІКАТУР

Метафора (у тому числі *синекдохи*, *метонімії*). Дж. Лакофф (Lakoff G. Hedges, 1972) зазначає, що метафора непомітно нав'язує певний тип сприйняття об'єкта і спосіб дій при вирішенні проблеми. Класифікація, запропонована Р. Бахом та К. Харнішем, передбачає, що такі тропи входять до складу прямих небуквальних мовленнєвих актів. Вони вважають, що є основні принципи, згідно з якими виникає неоднозначність мовлення: протиріччя або аномалія, концептуальна істина, очевидна фактична брехня, очевидна фактична істина (Bach & Harnish, 1982).

Хеджування (від англ. *hedging*). Дж. Лакофф вперше застосував і сформулював це поняття у лінгвістичному контексті, зазначаючи, що хеджування – це використання слів та мовних оборотів, «функція яких полягає у тому, щоб зробити поняття більш-менш незрозумілими» (Lakoff G. Hedges, 1972).

Натяк. Предметом гострих дискусій є лінгвістичний характер такого способу вираження імпліцитної інформації. Однак беззаперечним є те, що натяк є різновидом певної стратегії, а його метою є донесення завуальованого сенсу або ж вираження власного домінування. Натяки надзвичайно широко використовуються політиками у промовах та інтерв'ю, а також є одним із найпоширеніших типів їхніх імпліцитних висловлювань. При цьому згаданий у

попередньому розділі психологічний підхід «збереження обличчя» є однією із причин застосування натяків. Та інформація, яка зі зрозумілих учасникам дискурсу причин не може бути виражена прямо, і є натяком, зміст якого адресат повинен збагнути.

Алюзія. Сама по собі вона вже містить в собі натяк на реальний політичний, історичний або літературний факт, що вважається загально відомим. Але різниця алюзії й натяку полягає у тому, що алюзія виражається тільки вербально, у той час як натяк може бути виражений і невербально. Проблема використання алюзії полягає у тому що сам по собі прикметник «загально відомий» може підлягати широкому тлумаченню. Виникає запитання, чи є доречною алюзія на факти, які відомі тільки конкретному колу людей/спеціалістів, та і чи взагалі є алюзією вказування на речі, які не викликатимуть у свідомості адресата відповідних асоціацій і призведуть до неадекватного сприйняття тексту впринципі?

Іронія. У політичному дискурсі іронія є невід'ємною частиною стратегії дискредитації опонентів, обвинувачення, спростування невігідної інформації, донесення власної точки зору, оцінки тих чи інших подій, їх висміюванні. Полягає у вживанні висловлювань, які протирічать явному сенсу сказаного (Гнатюк Л., 2011).

Риторичне запитання. Ціль вживання такого типу вираження імпліцитних смислів – скласти відповідне враження на адресата, змусити його задуматися над тим чи іншим питанням, підтримати емоційний зв'язок, завоювати довіру. При цьому мовець, задаючи риторичне запитання, не чекає на нього відповіді, оскільки адресат вбачає відповідь у самому запитанні (Lakoff G. Hedges, 1972).

3. ІМПЛІЦИТНИЙ ЗМІСТ ПОЛІТИЧНИХ ДИСКУРСІВ ДЖО БАЙДЕНА ТА КАМАЛИ ХАРРІС

У рамках нашого дослідження було проаналізовано імпліцитні змісти дискурсів таких американських політиків, як Камала Харріс та Джо Байден. Специфічними темами дискурсів для виведення імпліцитних смислів було обрано: загальні засади американських цінностей, питання демократії, релігійні переконання, питання президентства, расово-соціальний, гендерний контексти, право на аборт тощо.

«As a child of God, I believe my rights are not derived from the Constitution. My rights are not derived from any government. My rights are not derived from any majority. My rights are because I exist» (C-SPAN, 1987)

Цитата є одним із найяскравіших виражень впливу релігії на політичні переконання Байдена. Використовуючи метафору та повтори, він відстоює позицію, що Конституція повинна змінюватися залежно від потреб громадян, а не диктувати їм їхні права і свободи, які є природними і виникають не з нормативних документів, а містять у собі божественне начало. Другий в історії США католик-президент, «*a child of God*» – «*Божий син*», як він сам себе називає (C-SPAN, 1987), Байден надзвичайно часто у своїх промовах використовує релігійні алюзії.

Імплікація релігії як чинника у формуванні політичних переконань Байдена також є надзвичайно актуальною в контексті злиття американським ЗМІ Politico у травні 2022 року чорновика історичного рішення Верховного суду щодо права на аборт, прийняття якого означатиме можливість щонайменше 10 штатів США заборонити аборт, і є одним із найважливіших поворотів у американській політиці. Для розуміння контексту висловлювань Байдена щодо цього, варто зазначити наступне. У ході масової лібералізації поглядів суддів у середині 1960-х, Верховним судом було винесено, а у 1970-х деталізовано рішення по справі Roe v. Wade, яке визнавало баланс між правом жінки на аборт як фундаментальним правом та правом держави на захист жінки та плоду, а тепер, у 2022 році, Верховний суд на чолі з консервативною більшістю має намір його скасувати.

Особливу увагу варто приділити імпліцитним змістам комунікативного дискурсу Байдена у контексті права на аборт, що є гострим та актуальним для ліберального прошарку американського суспільства. Зокрема, у своїх мовленнєвих актах політик застосовує евфемізми на позначення наступних слів: президент вживає слово «*privacy*» – «*приватність*» на позначення слова «*abortion*» – «*аборт*». Окрім цього, він вживає словосполучення «*abort a child*» замість «*abort a fetus*», тим самим, як вважає журналістська спільнота, натякаючи на консервативну позицію. Ці приклади є порушенням Максими способу (манери) Грайса у контексті ігнорування політиком її постулату «*унікайте неоднозначності*» (New York Times, 2022).

Як результат детального аналізу промов Харріс за період від 2010 по 2024 рік та тлумачення її слів численними американськими виданнями (CBS News, The Washington Post, The New York Times), можемо висунути аргумент про її подвійне ставлення до смертної кари в США, що змінювалася залежно від її політичних амбіцій. Для правильного тлумачення наступних витягів важливий політичний контекст: 2004 рік, Камала Харріс як окружний прокурор Сан-Франциско відмовляється вимагати смертної кари для обвинуваченого у вбивстві поліцейського Айзека Еспінози. Розглянемо такий уривок статті авторства Камали Харріс на фоні обговорюваних у даному контексті подій від 23 квітня 2004 року. У цій публікації політикиня зазначає: «*Some are demanding that death be the penalty. And I must admit that I, too, felt an immediate desire for revenge. I have been a member of law enforcement for my entire career, and so I take personally the outrageousness of violence against a police officer. Wanting an eye for an eye is also one of the oldest, and most natural, of emotions. But as one of America's greatest teachers, Dr. Martin Luther King Jr., said, "the old eye for an eye philosophy leaves everyone blind"*» (SFGate, 2022) – «*Дехто вбачає смерть необхідним покаранням. І мушу зізнатися, що й я відчула миттєве бажання помсти. Як людина, що все своє життя віддала роботі в правоохоронних органах, смерть поліцейського сприймаю як особисту трагедію. Бажання відплатити тим же – одне з найдавніших та найприродніших почуттів. Але, як сказав один з найвидатніших правозахисників Америки, "Стародавній закон "око за око" призведе до того, що всі залишаться сліпими»*» (SFGate, 2022).

У наведеному уривку порушується Максима якості. Харріс, не зважаючи на те, що насправді вона протистоїть суспільній думці та була проти застосування смертної кари, намагається модифікувати сприйняття адресата на власний лад, застосовуючи слово «*revenge*» – «*помста*», що є ефективним засобом впливу на аудиторію. Дана тактика виражена у гіперболі. Така стратегія підкреслює емоційний аспект, який, хоч і є природним, може призвести до спотворення реального сприйняття правосуддя. Більше того, Харріс завершує свій мовленнєвий акт алюзією на висловлювання видатного американського правозахисника Мартіна Лютера Кінга молодшого, у котрому він підтримує пацифізм, що частково нівелює твердження Харріс про бажання «*помсти*». Одночасно така цитата демонструє наступний імпліцитний сенс: бажання помсти – природна реакція, але справжня мудрість полягає у розумінні наслідків таких почуттів, а отже суспільство повинне демонструвати більш гуманний підхід до правосуддя, уникати крайностей та шукати справедливих рішень.

III. ВИСНОВКИ

Отже, у рамках дослідження було здійснено аналіз прикладів імпліцитного змісту політичних дискурсів Джо Байдена та Камали Харріс. Встановлено, що для правильного розуміння таких дискурсів необхідно не тільки звертати увагу на явне значення висловлювань, але й враховувати їх контекст, фонові знання та культурно-історичний бекграунд. Так, у дослідженні було здійснено комплексний аналіз 36 мультимодальних текстів, зокрема

скриптів, відео політичних промов, скриптів інтерв'ю Джо Байдена та Камали Харріс, а також текстів журналістських статей із видань The New York Times, The Washington Post, The Economist Times тощо з 1987 по 2024 рік. На прикладі вибраних зі згаданих мультимодальних текстів цитат з використанням теорії імплікатур Грайса та аналізу застосовуваних стилістичних прийомів (*евфемізми, гіперболи, метафори, алюзії, натяки, тавтології, метонімії, хеджування та недосказаність*) було проаналізовано та виведено імпліцитний сенс із 114 мовленнєвих актів (цитат) Джо Байдена та Камали Харріс та їх важливість у конкретному історичному контексті у рамках категорій расово-соціальної справедливості, католицької віри, права на аборт. Було встановлено численні порушення окремих максимумів Принципу Кооперації Герберта Пола Грайса (*максими способу, максими якості, максими кількості, максими релевантності*).

Проведене дослідження акцентує увагу на проблемних питаннях у контексті перспективи для застосування у сфері медіа- та політичної аналітики, а також у навчальних програмах з політичної риторики, комунікації та критичного мислення.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. Київ: Академія, 2004. 342 с.
- Гнатюк Л. Прагматичні й функціонально-комунікативні особливості імплікатури іронії. Лінгвістичні студії, 2011. 137 с.
- Grice, H. P.. Logic and Conversation. Harvard University Press, 1989. 40 p.
- Lakoff G. Hedges. A Study in Meaning Criteria and the Logic of Fuzzy Concepts. Chicago: Papers from the Eight Regional Meeting of the Chicago Linguistic Society, 1972. 227 p.
- C-SPAN. (n.d.). Bork hearing [Video]. C-SPAN. <https://www.c-span.org/video/?c4517022/bork-hearing>
1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. Київ: Академія, 2004. 342 с.
- New York Times. (2022, May 5). Biden's abortion stance: A turning point in U.S. politics. The New York Times. <https://www.nytimes.com/2022/05/05/us/politics/biden-abortion.html>
- SFGate. (2022, April 23). Justice for Officer Espinoza, peace for the city. SFGate. <https://www.sfgate.com/opinion/openforum/article/justice-for-officer-espinoza-peace-for-the-city-2789147.php>

REFERENCES

- Batsevych F.S. Basics of Communicative Linguistics. Kyiv: Akademiya, 2004. 342 p.
- C-SPAN. (n.d.). Bork hearing [Video]. C-SPAN. <https://www.c-span.org/video/?c4517022/bork-hearing>
- Grice, H. P.. Logic and Conversation. Harvard University Press, 1989. 40 p.
- Hnatiuk, L. Pragmatic and Functionally-Communicative Features of the Implicature of Irony. Linguistic Studies, 2011. 137 p.
- Lakoff G. Hedges. A Study in Meaning Criteria and the Logic of Fuzzy Concepts. Chicago: Papers from the Eight Regional Meeting of the Chicago Linguistic Society, 1972. 227 p.
- New York Times. (2022, May 5). Biden's abortion stance: A turning point in U.S. politics. The New York Times. <https://www.nytimes.com/2022/05/05/us/politics/biden-abortion.html>
- SFGate. (2022, April 23). Justice for Officer Espinoza, peace for the city. SFGate. <https://www.sfgate.com/opinion/openforum/article/justice-for-officer-espinoza-peace-for-the-city-2789147.php>

Отримано: 9 вересня 2024 р.

Прорецензовано: 8 жовтня 2024 р.

Прийнято до друку: 23 жовтня 2024 р.